DE ANNOTATIEN VAN GOUVERNEUR JAN
NEPVEU OP HERLEIN'S BESCHRIJVING
VAN SURINAME.

DOOR

MR. R. BIJLSMA.

In 1765 vertrok Jan Nepveu, 1ste Raad-fiscaal van Suriname, met verlof naar het Vaderland. Tot zijn ambt had Nepveu zich in kolonialen dienst opgewerkt. Tengevolge van de vestiging zijner ouders in Suriname was Nepveu daar zijn loopbaan begonnen; onder leiding van zijn broeder Aubin deed hij te Paramaribo de eerste kennis op van de rechtspraktijk. In 1738 werd Nepveu toegelaten als procureur voor het College van Commissarissen voor Kleine Zaken in Suriname en in 1740 volgde zijne aanstelling tot gezworen klerk ter Koloniale secretarie. Geleidelijk maakte Nepveu promotie. Gouverneur Mauricius koos hem tot zijn secretaris en ook werd hij benoemd tot secretaris van het College voor Kleine Zaken. In 1745 fungeerde Nepveu als provisioneel secretaris van de Kolonie en in 1751 kreeg hij eene benoeming tot 2den secretaris, in welke hoedanigheid hij dienst deed bij het Hof van Civiele Justitie. Tot de ambten van Fiscaal-Militair en 2den Raad-fiscaal klom Nepveu in 1754 op; in deze qualiteit was hem de waarneming van het gouvernement in 1756 voor enkele maanden opgedragen. Zijne bevordering tot 1sten Raad-fiscaal volgde in 1761 en tevens werd hij aangewezen voor de vervulling van het nieuw ingestelde ambt van Boekhouder-Generaal. In zijn loopbaan had Nepveu zich een uitgebreide kennis van de Surinaamsche bestuursaangelegenheden en rechtspraktijk eigen kunnen maken.

Zijn verloftijd in Nederland in de jaren 1765 en 1766 gebruikte Nepveu tot het op schrift stellen van allerlei aantekeningen over Suriname. Daar hij zich niet competent voelde eene volledige beschrijving en geschiedenis der kolonie te geven, oordeelde hij het doelmatig zijne aantekeningen te ordenen als eene aanvulling op Herlein's Beschrijving van Suriname; van dit boek, uitgegeven in 1718 en destijds het eenige werk over de kolonie, zou dan een nieuwe druk gepubliceerd kunnen worden.

Na voltooiing van zijn arbeid offereerde Nepveu het net-handschrift der annotatiën aan Mr. Joan van Meel, den secretaris der Societeit van Suriname te Amsterdam, die veel belangstelling voor het werk getoond had. De uitvoering eener publicatie bleef echter achterwege: Van Meel kwam te overlijden en Nepveu's handschrift ging over aan een klerk, die de papieren onder Van Meel berustende, erfde.¹⁾

Nepveu's eigenhandig oorspronkelijk klad zijner Annotatiën is bewaard gebleven en maakt sedert eenigen tijd deel uit van de Verzamelingen op het Algemeen Rijksarchief, waarvoor het met enkele andere Nepveupapieren is aangeworven. De klad-annotatiën zijn beschreven onder nummer 19 van de collectie stukken afkomstig van Nepveu, waarvan de beschrijving is opgenomen in het Verslag Algemeen Rijksarchief over 1918.²⁾

Na zijn terugkeer in de kolonie werkte Nepveu verder aan de verbetering en aanvulling zijner aantekeningen. Weldra zou hij de hoogste positie in Suriname bereiken: in 1768 trad hij op als waarnemend Gouverneur en het volgend jaar werd hij door Directeuren der Societeit benoemd tot Gouverneur van Suriname als opvolger van Wigbold Crommelin. Het was in deze functie, dat Nepveu van Directeuren kreeg toegezonden het werk van Mr. J. J. Hartsinck, Beschrijving van Guyana, in

¹⁾ Brief van Nepveu aan Directeuren Societeit 13 April 1771. (Collectie Nepveu nr. 19); Secrete Resolutiën van Directeuren Societeit 4 en 18 Sept. 1771; Secrete Missive van Directeuren 30 Sept. 1771; Brief van Nepveu aan Directeuren 20 Januari 1772.

²⁾ Tot dit nummer 19 behoort ook de brief, beschreven onder nr. 10, die, blijkens de pagineering, het eerste vel vormt van de annotatiën.